

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

T/18363. számú

TÖRVÉNYJAVASLAT

a Nemzeti Földalapról szóló 2001. évi CXVI. törvény módosításáról

Előadó:

Gráf József
földművelésügyi és vidékfejlesztési
miniszter

Budapest, 2005. november

2005. évi...törvény
A Nemzeti Földalapról szóló 2001. évi CXVI. törvény módosításáról

1. §

(1) A Nemzeti Földalapról szóló 2001. évi CXVI. törvény (a továbbiakban: Nfatv.) 1. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Nemzeti Földalap mint a kincstári vagyon része az állam tulajdonában lévő, folyamatosan változó mennyiségű és elhelyezkedésű termőföldek, valamint – kivételesen – művelés alól kivett földek összessége. Az állam ezeket a földeket mezőgazdasági és erdőgazdálkodási céllal részben vagyonkezelés útján, részben más jogcímen történő használatba adással hasznosítja, illetve a földbirtok-politikai irányelveknek megfelelően, vagy valamely közcél érvényesítése érdekében eladja.”

(2) Az Nfatv. 1. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A Kormány a miniszter útján évente beszámol az Országgyűlésnek a földbirtok-politikai irányelvek érvényesüléséről, a Nemzeti Földalap helyzetéről és a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet tevékenységéről. A beszámolóhoz csatolni kell a Nemzeti Földalap Ellenőrző Bizottság észrevételeit.”

2. §

Az Nfatv. 2. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A tulajdonosi jogok gyakorlása és a Nemzeti Földalap rendeltetészerű hasznosítása a földbirtok-politikai irányelvek szerint történik. A földbirtok-politika irányelveit – ideértve a szociális földprogram szempontjait is – országgyűlési határozat állapítja meg. A földbirtok-politikai irányelvek érvényre juttatásáról, valamint a szükséges feltételek megteremtéséről a Kormány gondoskodik.”

3. §

(1) Az Nfatv. 3. §-át megelőző alcím helyébe a következő cím lép:

„A Nemzeti Földalapkezelő Szervezet”

(2) Az Nfatv. 3. § (3) és (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(3) Az NFA elnökét a miniszterelnök javaslatára a köztársasági elnök nevezi ki és menti fel, míg az egyéb munkáltatói jogokat a miniszter gyakorolja. A gazdasági elnökhelyettes – az NFA elnökének javaslatára – a miniszter nevezi ki és menti fel. Az NFA többi elnökhelyettesét az NFA elnöke nevezi ki és menti fel. A kinevezés hat évre szól.

(4) Az NFA feladatait központi szerve és területi szervei útján látja el. Az NFA e törvényben meghatározott egyes feladatainak végrehajtásában a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium irányítása alatt álló intézmények közreműködnek.”

4. §

Az Nfatv. 6. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Nemzeti Földalap vagyoni körébe tartozik – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a védett és védelemre tervezett természeti területek, továbbá a mezőgazdasági vízellátási létesítmények medrei és az azokkal szerves egységet képező földterületek kivételével:

a) minden olyan állami tulajdonú termőföld, mező-, erdőgazdasági művelés alatt álló belterületi föld, valamint a mezőgazdasági termelést szolgáló vagy ahhoz szükséges művelés alól kivett terület, amelynek vagyongazdálkodójaként az ingatlan-nyilvántartásban a Kincstári Vagyoni Igazgatóság (a továbbiakban: KVI), más központi költségvetési szerv vagy az Állami Privatizációs és Vagyongazdálkodási Részvénytársaság (a továbbiakban: ÁPV Rt.), valamint ezek jogelődjei vannak feltüntetve, továbbá minden olyan állami tulajdonú ingatlan, amely 2002. január 1. után vált, illetve válik termőfölddé, ideértve azon termőföldeket is, amelyek védettsége ezen időpontot követően szűnt vagy szűnik meg;

b) minden olyan állami tulajdonú termőföld, valamint a mezőgazdasági termelést szolgáló vagy ahhoz szükséges művelés alól kivett terület, amelynek nincs vagyongazdálkodója, vagy annak kiléte nem állapítható meg;

c) az a termőföld, valamint az a mezőgazdasági termelést szolgáló vagy ahhoz szükséges művelés alól kivett terület, amelynek tulajdonosa nem állapítható meg;

d) a termőföldek megközelítését szolgáló állami tulajdonban levő utak, a közutak kivételével.”

5. §

(1) Az Nfatv. 7. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) E törvény rendelkezéseinél fogva a Nemzeti Földalapba kerül a védett és védelemre tervezett természeti területek kivételével az állam által örökölt, valamint jogszabály alapján kártalanítás nélkül állami tulajdonba vett, hasznosítatlan állapotú termőföld.”

(2) Az Nfatv. 7. § (2) bekezdés bevezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A Nemzeti Földalapba kerül, ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a védett és védelemre tervezett természeti területek kivételével:”

(3) Az Nfatv. 7. § (2) bekezdése a következő h) ponttal egészül ki:

„h) az egyéb jogcímen az állam tulajdonába kerülő termőföld,”

(4) Az Nfatv. 7. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az életjáradék ellenében megszerzett földrészlet (13/A. § (3) bekezdés) abban az esetben is a Nemzeti Földalap vagyoni körébe kerül, ha az védett vagy védelemre tervezett természeti területnek minősül. A védett vagy a védelemre tervezett természeti területeket az NFA a környezetvédelmi és vízügyi miniszter egyetértése esetén a nemzeti park igazgatóságok vagyongazdálkodásába adja.”

6. §

(1) Az Nfatv. 9. § (1) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A termőföld tulajdonosa az NFA-hoz intézett írásbeli nyilatkozattal ingyenesen vagy ellenérték megjelölésével felajánlhatja termőföldjét a Magyar Állam javára.”

(2) Az Nfatv. 9. § (3) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Nem lehet az ajánlatban közölt áron megvásárolni a felajánlott termőföldet, ha az ajánlati ár a helyben kialakult piaci árat meghaladja.”

7. §

Az Nfatv. 10. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A vagyon-nyilvántartástól elkülönülten kell nyilvántartani az olyan mezőgazdasági művelésre alkalmatlan (belvizes, szikes stb.) földrészeteket, amelyeknek a Magyar Állam javára történő megvásárlása, és természetvédelmi vagy vízkár-elhárítási célú vagyonkezelése indokolt.”

8. §

Az Nfatv. 11. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„11. § Az NFA a székhelyén, az internetes honlapján, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítőben, valamint a földrészlet fekvése szerinti települési (fővárosban a kerületi) önkormányzat polgármesteri hivatalánál történő kifüggesztés útján rendszeresen közzéteszi a Nemzeti Földalapba tartozó értékesítésre, vagyonkezelésre vagy haszonbérbeadásra szánt földrészetek jegyzékét.”

9. §

(1) Az Nfatv. 13. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az NFA a Nemzeti Földalapba tartozó termőföldvagyont a földrészlet nyilvános pályázat vagy árverés útján történő eladásával, illetve nyilvános pályázat útján haszonbérbe adásával vagy vagyonkezelésbe adásával hasznosítja.”

(2) Az Nfatv. 13. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Vonalas infrastrukturális létesítmények, továbbá közérdekű cél megvalósítása érdekében történő eladás, csere illetőleg haszonbérbe adás esetén az (1) bekezdésben foglaltakat nem kell alkalmazni. Közérdekű célnak minősül különösen a hulladékgazdálkodási, a közszolgáltatási, a szociális és egészségügyi létesítmény létesítése. Ha jogszabály az adott tevékenység közérdekűségét nem mondja ki, úgy a közérdekű cél fennállásáról az NFA javaslata alapján a Kormány dönt.”

(3) Az Nfatv. 13. § (5)-(6) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(5) Az NFA a Nemzeti Földalapba tartozó termőföldet – a szociális földprogram megvalósítása céljára, valamint önkormányzati feladatok ellátásának elősegítése, így foglalkoztatási, szociális, sport, kulturális és közművelődési, informatikai-kommunikációs, gazdaság- és területfejlesztési cél megvalósítása, civil szervezetek működésének támogatása, a kistérségi kohézió erősítése érdekében – a

települési önkormányzat részére ingyenesen adhatja vagyonekezelésbe. A települési önkormányzat a vagyonekezelői jogot nem adhatja tovább. Az NFA a Nemzeti Földalapba tartozó termőföldet a települési önkormányzat részére ingyenesen adhatja tulajdonba temető létesítése céljára, vagy hulladékgyazdálkodási cél megvalósítása érdekében. A vagyonekezelésbe, illetve a tulajdonba adás feltétele – a szociális földprogram megvalósítása céljára történő vagyonekezelésbe adás kivételével – a földhivatalnak a termőföld más célú hasznosítására adott engedélye. A vagyonekezelésbe, illetve a tulajdonba adásról az NFA javaslata alapján a Kormány dönt.

(6) Az NFA a Nemzeti Földalapba tartozó földrésztletet birtokösszevonási célú önkéntes földcserében részt vevő személy tulajdonában álló földrésztletre, továbbá az állattenyésztő telepek működésének biztosítása, vagy közérdekű cél érdekében cserélheti, illetve telekalakítás végrehajtásához szükséges tulajdonjogi változást eredményező megállapodást köthet.”

10. §

Az Nfatv. új 13/A. §-sal egészül ki:

„13/A. § (1) A Nemzeti Földalap vagyoni körébe tartozó vagyonekezelésére, hasznosítására, értékesítésére és nyilvántartására a kincstári vagyonekezelésére vonatkozó külön törvény rendelkezéseit az e törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A Nemzeti Földalap vagyoni körébe tartozó földrésztletek tekintetében a művelési ág megváltoztatást, más célú hasznosítást vagy a rendes gyazdálkodás körét meghaladó beruházást végrehajtani kizárólag az NFA hozzájárulásával lehet.

(3) Az NFA a Kormány rendeletében meghatározott jogosulttól a termőföldet – ideértve a védett vagy védelemre tervezett természeti területnek minősülő termőföldet is – a rendeletben előírt feltételek fennállása esetén életjáradék fizetése ellenében a Magyar Állam javára megvásárolhatja.

(4) A Nemzeti Földalap vagyoni körébe tartozó földrésztlet megosztásával, művelési ágának megváltozásával, illetve más célú hasznosításával a tulajdonosi joggyakorló nem változik.

(5) Az NFA a vagyoni körébe tartozó termőföld termőképességének fenntartásával, valamint a művelés alól kivett területekkel összefüggő gyazdálkodási feladatokat ellátó személyt pályázat útján választja ki. A pályáztatási szabályzatot – az ellenőrző bizottság véleménye alapján – a miniszter hagyja jóvá.”

11. §

Az Nfatv. 16. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az NFA-val a termőföld adásvételére, illetve haszonbérletére kötött szerződés tartalmából közérdekből nyilvános adatnak minősül:

- a) a személyes adatok közül a vevő, a haszonbérlet neve, székhelye, illetőleg lakcíme;
- b) termőföld adásvétele esetén a földrészlet helyrajzi száma és a vételár összege;
- c) termőföld haszonbérlete esetén a földrészlet helyrajzi száma, a haszonbérlet időtartama, valamint a haszonbérleti díj összege.”

12. §

(1) E törvény a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba, egyidejűleg

a) Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.) 106. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A Nemzeti Földalapról szóló 2001. évi CXVI. törvény eltérő rendelkezése hiányában e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni a Nemzeti Földalap vagyoni körébe tartozó ingatlanok vagyonnevelésére, hasznosítására, értékesítésére és nyilvántartására.”

b) Az Áht. 109/F. § (2) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

/A kincstári vagyon tárgyai felett vagyonnevelői jogot gyakorolhat/

„d) az, akire a vagyonnevelői jogot e törvény rendelkezéseinek megfelelően átruházták,”

c) Az Áht. 109/I. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A Nemzeti Földalap vagyoni körébe tartozó termőföld, értékesítéséből származó bevétel 100%-át termőföldvásárlásra, illetve a termőföld állam által életjáradék ellenében történő megvásárlásáról szóló kormányrendelet alapján folyósítandó életjáradékra kell fordítani.”

d) az Áht. 109/K. §-a a következő (17)-(18) bekezdésekkel egészül ki:

„(17) Ha a Honvédelmi Minisztérium vagyonnevelésében lévő, a honvédelmi miniszter által honvédelmi célra feleslegessé nyilvánított ingatlan a tényleges művelési ág megállapítása alapján a Nemzeti Földalapról szóló 2001. évi CXVI. törvény hatálya

alá tartozik, a Honvédelmi Minisztérium azt átadja az NFA-nak. Az NFA a tulajdonosi joggyakorló személyében történt változás ingatlan-nyilvántartási bejegyzését követően a honvédelmi célra feleslegesnek nyilvánított ingatlan megosztásával és tényleges művelési ágának megállapításával kapcsolatos költségek átadott ingatlanra eső hányadát a Honvédelmi Minisztériumnak megtéríti.

(18) A (9)-(10) bekezdésben foglaltakat a Nemzeti Földalapba tartozó, művelés alól kivett ingatlanokra is megfelelően alkalmazni kell azzal, hogy ilyen esetben a tulajdonba adásra az NFA tesz javaslatot, és a tulajdonjog átruházásáról szóló szerződést a kedvezményezettel az NFA köti meg.”

(2) E törvény hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti az Nfatv. 5. §-a.

(3) Az Nfatv. 8. §-ában, 10. § (1) bekezdésében, és a 12. §-ában a Magyar Nemzeti Földalap Kht. vagy MNFA Kht. helyett a Nemzeti Földalapkezelő Szervezetet kell érteni.

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A Kormány „100 lépés” programjának az agráriumot érintő „7 lépés a mezőgazdaságból élők biztonságának javításáért” elnevezésű részében célkitűzésként szerepel az, hogy „tartós földhasználatot kell biztosítani az önkormányzatok számára közfeladataik ellátásához a Nemzeti Földalap vagyoni körébe tartozó állami földekből”, melynek „segítségével az önkormányzatok szociális földprogramot indíthatnak, sportpályákat építhetnek, közmű beruházásokat végezhetnek”.

A törvény hatályos rendelkezései nem biztosítanak megfelelő feltételeket ahhoz, hogy a települési önkormányzatok részére rendelkezésre álljon a közfeladataik ellátásához szükséges földkészlet. A Javaslat tartalmazza azt a lehetőséget, hogy az Nemzeti Földalapkezelő Szervezet (a továbbiakban: NFA) a Nemzeti Földalapba tartozó termőföldet az önkormányzatok részére ingyenesen vagyonkezelésbe vagy egyes esetekben tulajdonba adja.

Ezen kívül a törvény átfogó módosítása is indokolt. Ennek elsődleges oka az az igény, hogy a Nemzeti Földalapba tartozó földek meghatározása pontosabb, a Nemzeti Földalap, illetőleg a KVI vagyoni körének elhatárolása egyértelműbb legyen. Ezen kívül szükséges az NFA szerepének, tevékenységének, eljárásának átláthatóbbá tétele.

A Javaslat tartalmazza a Nemzeti Földalap vagyoni körébe tartozó földrésztletek nyilvános pályáztatás mellőzésével történő átruházásának, illetőleg haszonbérbe adásának kivételes esetekben történő lehetőségét. A Javaslat szerint lehetővé válik az is, hogy az NFA a Nemzeti Földalapba tartozó termőföldvagyont nyilvános pályázaton kívül árverés útján is értékesíthesse. A Javaslat a Nemzeti Földalapra vonatkozó szabályokkal összhangban tartalmazza az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (Áht.) egyes rendelkezéseinek szükségszerű módosításait is.

A Javaslat – a Kormány programjával összhangban – lehetővé teszi a magántulajdonban álló védett és védelemre tervezett természeti területeknek a „Földért Életjáradékot” program keretében az NFA által történő megvásárlását is, s ezáltal ezek a területek is a Nemzeti Földalap vagyoni körébe kerülnek.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz:

A Javaslat 1. § (1) bekezdése olyan nyelvtani szempontú változtatást tartalmaz, amely a szabályozás alapvető célját teszi egyértelműbbé a jogalkalmazó számára. A mondat két önálló mondatra alakításának eredményeként a hatályos szöveg nyelvtani értelmezésével fellelhető konjunktív feltétel – amely a termőföldek jellegére és azok hasznosítására egyaránt vonatkozott – megszűnik.

A (2) bekezdés szövegének módosításával egyértelművé válik, hogy a Kormány a Nemzeti Földalap tevékenységéről évente beszámol az Országgyűlésnek.

A 2. §-hoz:

A Nemzeti Földalap felett a hatályos törvény 3. § (1) bekezdése alapján az NFA látja el a tulajdonosi jogok gyakorlását, így a Javaslat 2. § (2) bekezdésében a „tulajdonosi jogok gyakorlása” kitételt indokolt alkalmazni a „vagyonkezelés” kifejezés helyett. Ezen kívül, a 48/2002. (VII. 19.) OGY határozatban foglaltaknak megfelelően egységesen indokolt a törvényben érvényesíteni a „földbirtok-politikai irányelvei” szóhasználatot.

A 3. §-hoz:

Az NFA nem csak vagyonkezelő, hanem tulajdonosi jogokat gyakorló szervezet is, a hatályos törvény 3. §-át megelőző alcímben a vagyonkezelő szűkítést indokolt megszüntetni. Ezzel összefüggésben módosítani kell mindazon jogszabályokat, melyekben az NFA mint vagyonkezelő szervezet szerepel. Így módosítani kell az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.) 109/I. § (3) bekezdését.

A Javaslat 3. § (2) bekezdése módosítja a hatályos törvény 3. § (3) bekezdését, mert a többi ágazati közigazgatási szervhez hasonlóan az NFA elnökhelyettesei kinevezésének és felmentésének jogát az elnök hatáskörébe indokolt utalni, kivéve a gazdasági elnökhelyettest, akit továbbra is az NFA elnökének javaslatára a miniszter nevez ki és ment fel.

A Javaslat 3. § (3) bekezdése az Nfatv. 3. § (4) bekezdését az NFA tényleges szervezeti felépítésével, valamint feladat- és hatáskörével összhangban, egységesebb formában, azonban lényeges tartalmi eltérés nélkül fogalmazza újra. Az NFA nem kizárólag egyes feladatait látja el szervezeti egységei által, valamint az egyes feladatok végrehajtásában nem csak a jelenleg hatályos szövegben megjelölt két szerv (a földhivatal és a megyei földművelésügyi hivatal) közreműködése szükséges.

A 4. §-hoz:

A jogalkalmazás során komoly problémát jelent a kincstári vagyon részeként megjelenő, az NFA és a KVI vagyoni körébe tartozó földek elhatárolása. A jogalkalmazók között bizonytalanság van a tekintetben, hogy a törvény hatályba lépését követően keletkezett termőföldvagyont a Nemzeti Földalap vagyoni körébe tartozik-e. Ennek elsődleges oka, a hatályos törvény 6. § (1) bekezdés a) pontjában szereplő „korábban” szó. Ezért a Javaslat egyértelműen meghatározza, hogy a Nemzeti Földalap vagyoni köre a termőföld és a kivett területek mellett magában foglalja a mező- és erdőgazdasági művelés alatt álló belterületi földrésztleteket is. Ezen területek a Nemzeti Földalap vagyoni körébe tartoznak, ha vagyongazdálkodóként a KVI, más központi költségvetési szerv vagy az ÁPV Rt., illetve ezek jogelődjei vannak feltüntetve az ingatlan-nyilvántartásban.

A fentiekén kívül szükséges a védett és védelemre tervezett természeti területek, továbbá a mezőgazdasági vízállásmentesítés medrei és az azzal szerves egységet képező földterületek kivétele az NFA vagyoni köréből. A mezőgazdasági vízállásmentesítés földterületei és e területeken álló vízállásmentesítések használati, hasznosítási, üzemeltetési szempontból egységet képeznek, így indokolatlan ezen vagyontárgyak feletti kettős (KVI-NFA) vagyongazdálkodói jog fenntartása. A módosítás érinti az Áht. 109/F. § (1) bekezdését és a (2) bekezdés d) pontját is.

A Javaslat 4. § (1) bekezdés a) pontja megszünteti a bizonytalanságot azzal, hogy az NFA vagyoni körébe tartozóként határoz meg minden olyan állami tulajdonú ingatlant, amely 2002. január 1. után (azaz a Nemzeti Földalapról szóló törvény hatályba lépése után) vált, illetve válik termőfölddé, ideértve azon termőföldeket is, amelyek védettsége ezen időpontot követően szűnt vagy szűnik meg.

Az 5. §-hoz:

A Javaslat 5. §-a alapján lehetővé válik, hogy az NFA a Magyar Állam javára életjáradék fejében olyan termőföldet is megvásárolhasson, ami védett illetve védelemre tervezett természeti területnek minősül.

A (3) bekezdéssel megoldódik egy jogértelmezési probléma is, mert egyértelművé válik, hogy a Nemzeti Földalapba kerül az egyéb jogcímen az állam tulajdonába kerülő termőföld is, természetesen ha e törvény eltérően nem rendelkezik, illetve a védett és a védelemre tervezett természeti területek kivételével.

A (4) bekezdés rendelkezik arról, hogy a védett vagy a védelemre tervezett természeti területeket az NFA a környezetvédelmi és vízügyi miniszter egyetértése esetén a nemzeti park igazgatóságok vagyongazdálkodásába adja.

A 6. §-hoz:

A Javaslat 6. § (1) bekezdésében javasolt szabályozás oka annak a pontatlanságnak az orvoslása, miszerint termőföldet a tulajdonszerzési képességgel rendelkező Magyar Állam javára, nem pedig a tulajdonosi jogokat gyakorló szervezet javára lehet felajánlani.

A (2) bekezdésében javasolt szabályozás mind logikailag, mind nyelvtanilag pontosítja a hatályos törvény 9. § (3) bekezdését, egyúttal elhagyja az önkormányzat által kiadott adó- és értékbizonyítványra vonatkozó rendelkezést. Így az NFA abban az esetben nem vásárolhatja meg az ajánlatban közölt áron a felajánlott termőföldet, ha az ajánlati ár a helyben kialakult piaci árat meghaladja.

A 7. §-hoz:

A Javaslat 7. §-a módosítja a hatályos törvény 10. § (2) bekezdését, ez a módosítás szintén pontosító jellegű. A hatályos szabályozás több helyen is pontatlanul fogalmazza meg a jogszabályhely alapvető célja érdekében történő nyilvántartási kötelezettség mibenlétét. Így különösen nehezen értelmezhető „az NFA tudomására jutott” kitétel, valamint az eddigi gyakorlat is azt mutatja, hogy az elkülönített nyilvántartás jelentősen túlmutat az NFA feladatkörén. Ezen bekezdésben is pontosításra szorul az a kitétel is, hogy nem a Nemzeti Földalap, hanem a Magyar Állam javára történik a vonatkozó földrészletek megvásárlása.

A 8. §-hoz:

A Javaslat itt pontosító rendelkezést tartalmaz, a nemzeti termőföldvagyon helyett a szakaszban a Nemzeti Földalap szerepel.

A 9. §-hoz:

A Javaslat 9. § (1) bekezdése tartalmazza azt a lehetőséget is, hogy az NFA a Nemzeti Földalapba tartozó termőföldvagyont ne csak nyilvános pályázat, hanem árverés útján is értékesíthesse. A hasznosítás másik módja a nyilvános pályázat útján a haszonbérbe adás vagy a vagyonkezelésbe adás.

Fontos érdek fűződik ahhoz, hogy egy adott cél megvalósítása érdekében – a nyilvános pályáztatás mellőzésével – meghatározott személlyel (szervezettel) jöjjön létre a jogügylet. Erre azonban csak kivételes esetekben kerülhet sor, mivel a nyilvánosság (a nyilvános pályáztatás) az NFA tevékenysége feletti demokratikus kontroll, továbbá az állami tulajdonnal való rendelkezés közvetve vagy közvetlenül érinti a társadalom valamennyi tagját. Ezért a nyilvános pályáztatás nélküli adás-vételi szerződés megkötésének egyedüli nyomos indokaként a vonalas infrastrukturális létesítmények megvalósításához fűződő érdeket, illetve közérdekű célt lehet elismerni.

A Javaslat 9. § (2) bekezdése meghatározza, hogy közérdekű célnak minősül különösen a hulladékgazdálkodási, a közszolgáltatási, a szociális és egészségügyi létesítmény létesítése. A közérdekű cél fennállásáról az NFA javaslata alapján a Kormány dönt.

A Javaslat 9. § (3) bekezdése a hatályos törvény 13. § (5) bekezdését módosítja, amelynek értelmében az NFA a Nemzeti Földalapba tartozó termőföldet a települési önkormányzat részére ingyenesen adhatja vagyonkezelésbe vagy tulajdonba. Vagyonkezelésbe adásra szociális földprogram vagy önkormányzati feladatok ellátásának elősegítése céljából van lehetőség. A Javaslat felsorolja, hogy mi minősül önkormányzati feladatnak. Kivételesen arra is lehetőség van, hogy az NFA a termőföldet a települési önkormányzat tulajdonába adja temető létesítése céljára vagy hulladékgazdálkodási cél (pl. hulladéklerakó) megvalósítása érdekében. Ennek indoka, hogy a terület ilyen célra való hasznosítása nem átmeneti jellegű, hanem végleges. A Javaslat meghatározza azt is, hogy a vagyonkezelésbe illetve a tulajdonba adás feltétele a földhivatalnak a termőföld más célú hasznosítására adott engedélye. Ez alól természetesen kivételt képez a szociális földprogram céljára történő vagyonkezelésbe adás, mert ekkor a termőföldet továbbra is mezőgazdasági termelés céljára fogják hasznosítani. A vagyonkezelésbe, illetve a tulajdonba adásról az NFA javaslata alapján a Kormány dönt.

A (3) bekezdésében foglalt módosítás szerint az NFA a Nemzeti Földalapba tartozó földrészletet birtokösszevonási célú önkéntes földcserében részt vevő személy tulajdonában álló földrészletre, továbbá az állattenyésztő telepek működésének biztosítása, vagy más fontos közérdekű cél érdekében cserélheti, illetőleg telekalakítás végrehajtásához szükséges tulajdonjogi változást eredményező megállapodást köthet.

A 10. §-hoz:

A hatályos törvény 5. §-ának rendelkezéseit jogtechnikai és szerkesztési, valamint logikai szempontok alapján a Javaslat 10. §-ával megállapított 13/A. § rendelkezéseibe indokolt áthelyezni.

A Javaslat 10. § (2) bekezdése a Nemzeti Földalap vagyoni körébe tarozó földrészletek tekintetében alapvető érdek érvényesítését célozza meg azzal, hogy ha a föld tényleges használója művelési ág megváltoztatását, más célú hasznosítást, vagy a rendes gazdálkodás körét meghaladó beruházást tervez végrehajtani, azt kizárólag az NFA hozzájárulásával tehesse meg.

A (3) bekezdés a hatályos 5. § (2) bekezdését pontosítja, megteremti az összhangot az életjáradéki programokkal kapcsolatos, a jogosult személyének meghatározását szolgáló fogalom és a termőföld állam által életjáradék fizetése ellenében történő megszerzéséről szóló 210/2004. (VII. 9.) Korm. rendeletben meghatározott jogosulti kör között. Lehetővé teszi, hogy az NFA a magántulajdonban álló védett és védelemre tervezett természeti területnek minősülő termőföldet életjáradéki program keretében a Magyar Állam javára megvásárolhassa.

A (4) bekezdés szerint a Nemzeti Földalap vagyoni körébe tartozó földrészlet megosztásával, művelési ágának megváltozásával, illetőleg más célú hasznosításával a tulajdonosi joggyakorló nem változik.

Az (5) bekezdés a hatályos 5. § (3) bekezdés rendelkezésének átvételével pontosítást tartalmaz.

A 11. §-hoz:

A közérdekből nyilvános adatok körének meghatározása során összhangban a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény rendelkezéseivel, pontosítani kell a termőföld adásvételére és haszonbérletére vonatkozóan nyilvánosnak minősíthető adatok körét.

A 12. §-hoz:

A Javaslat 12. § (1) bekezdés a) pontjában javasolt módosítással egyértelműbbé válik, hogy a Nemzeti Földalapba mint a kincstári vagyon egyfajta sajátos alvagyónába tartozó ingatlanok esetében az Áht. rendelkezéseit csak kiegészítő jelleggel kell alkalmazni, tehát akkor, ha az Nfatv. másként nem rendelkezik. Ez a javaslat összhangban áll a hatályos törvény 5. § (1) bekezdésével, amelynek rendelkezése a Javaslat 13/A. § (1) bekezdésébe épül be.

A Javaslat 12. § (1) bekezdés d) pontja kiegészíti az Áht. 109/K. §-át új (17) és (18) bekezdéssel. A (17) bekezdéssel a Honvédelmi Minisztérium (a továbbiakban: HM) vagyonkezelésében lévő és honvédelmi célra feleslegesnek minősített, a Nemzeti Földalapról szóló törvény hatálya alá tartozó ingatlan átadására vonatkozó új rendelkezés kerül az Áht.-ba. Eszerint az ingatlan esetleges megosztásával, illetve a földterület tényleges művelési ágának megállapításával felmerülő költségeket a HM megelőlegezi, amit az NFA az átadott ingatlanra eső hányad arányában a HM részére megtérít. Ezzel elhárul az akadálya annak, hogy a honvédelmi célra feleslegessé vált területekről bizonytalan ideig a HM-nek kelljen gondoskodni.

A (18) bekezdés szerint a Áht. (9)-(10) bekezdésében foglaltakat megfelelően kell alkalmazni, ha az NFA ingyenesen ad helyi önkormányzati tulajdonba művelés alól kivett földrészletet. Ebben az esetben a tulajdonba-adásra az NFA tesz javaslatot a Kormánynak, és a szerződést is az NFA köti meg a kedvezményezettel.

A 12. § (3) bekezdése szerint a hatályos törvény 8. §-ában, 10. § (1) bekezdésében, és a 12. §-ában a Magyar Nemzeti Földalap Kht. vagy MNFA Kht. helyett a Nemzeti Földalapkezelő Szervezetet kell érteni.